

(ARTICLELE TRAMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Direptoriul ziarului: C. A. Rosetti. — Gerante răspunzătorii: Anghel Ionescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratoriul ziarului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

Abonarea pentru districtul pe an. . . 152 lei
Sese lune . . . . . 76 —
Treilune . . . . . 38 —
Abonamentele începă la 1 și 16 ale fie-cărilune
Ele se facă în districte la corespondințil ziarului și prin poste.
La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5; pe trimestru 20 franci.
In Austria la direcțiile postale și la agințele de abonare, pe trimestru 10 fiorial argintă valută austriacă.

OSOIU

Mosia a Statului, care s'adatū de călugării străini unui omū mare.

Guvernul aptuale a recunoscutū și recunoșce prin țacerea sa și spoliarea Statului de uā mosia a sa, și actulū ce constituā prin faptū pe călugării străini PROPRIETARI DE VECI ai averilorū națiunii.

REVISTA POLITICA.

BUCURESCI, 10/22 Augustu.

Anarhia pretutindine! a dīsū d. Panu: ecā adberatulū cuvintū care descrie starea triste și deplorable in care ne aflāmū și'n care ne a împinsū ministeriulū notuale, spre a remanē maī multū la putere, contra voințel Adunării, și pe cătū ecēstā Adunare esiste, avemū dreptulū a dice, contra voințel națiunii.

Este un an și jumetate de când d. N. Crezzulescu a luatū puterea in mână, de cândū s'a însărcinatū cu administraținea țerei, de cândū ține in mână sale sōrtea unui poporū; darū ce a făcutū unū anū și jumetate cu puterea ce i s'a incredințatū? care suntū rezultatele administrațiunii sale? ce îngrijire a avutū pentru sōrtea ecēstei țere?

Scie și înțelegē d. Crezzulescu ce este unū ministru președinte alū cabinetulū, și ce însemnēzā unū anū și jumetate la putere? Mare însărcinare și fōrte gravā respundere!

A fi ministru, și a crede cā este de ajunsū a avē unū portofoliū, a merge la ministeriū, a lua patru miil de lei pe lunā, a fi numitū escelintā și a dice cu îngimfare: suntū ministru, și suntū ministru de unū anū și jumetate, ecēstā este uā tristā derisiune, este uā desconsiderare pentru putere, este uā nefericire pentru țorā.

A fi ministru, unū adberatulū ministru, cu consciințā datorielorū sale, este a respecta legile in ființā, a fi

condusū de ideie drepte și sănătōse, a înțelegē ș'n indetula trebuințele țerei, a merge totū-de-una inainte p'ua cale netedā și largā, a prevedē tōte consecințele faptelorū sale, a se întemeia pe adeveratele interese ale națiunii, a putē dice totū de-una: ecā ce amū făcutū astā-đi, și ecā ce voiū face mână.

A fostū ore d. Crezzulescu unū adberatulū ministru? A înțelegē ore misiunea sa? a respunsū ore la indatori-rile sale?

Ce a făcutū unū anū și jumetate? Unde suntū faptele care se lū apere contra dreptelorū acusări cari i s'au făcutū și cari mereū i se vorū face?

Cândū ministeriulū d. Crezzulescu a venitū la putere, care era programa politiceil sale, cari era ideiele sale liberale? Necunoscutē au fost, și necunoscutē au remas. Ministeriū fără convicțiuni politice, fără prevedere, fără voință, un anū și jumetate a mersū din inconsecințā in inconsecințā, a cădūtū din rātăcire in rātăcire, fără a sci unde va ajunge, și fără a putea face nimicū bunū, nimicū folositorū.

In deșertū se va sili ministeriulū, slăbitū și amēțitū, a ne calomnia prin đianțele sale oficiale. Calomnia, aruncatā maī cu sēmā de omēniel seil, nu va putē nici uā datā se'ntunece adberatulū și dreptatea, cari suntū și remanū cu noi, cu tōtā lumina și elocința lorū, și ne facū tari, și ne dāu virtutea d'a lupta și credințā cā vomū triumfa, pentru c'adberatulū și dreptatea totū-de-una au triumfatū.

Nu ne tememū de calomnie, cāci calomnia este arma guvernelorū slabe, și guvernele slabe nu meritā de cătū disprețulū.

Noi ceremū faptele, pentru cā faptele interesēzā țera, pentru cā faptele vorū convinge țera dacā ministeriulū actuale a avutū inteligințā d'a lucra pentru fericirea țerei, sau dacā, prin neciințā și incapacitate, a pusū in periclu cele maī mari cestii și a compromisū viitorulū ecēstei țere.

Cari suntū faptele ecēstui ministeriū?

Cea maī însemnatā îngrijire a sa a fostū d'a isbi Adunarea, d'a paralisa lucrările sale, d'a nesocoti voințā sa.

FOIȚA ROMANULUI OMENII ONEȘTI.

PARTEA A PATRA.

LXXXVIII.

Fidele ingajamentului de demineta, Henri de Lortigues, sēra la șēpte ore, era la cafeneaua Cardinal. La unū semnū ce-i facū băiatulū, se sculā și ilū urmā fără a dice nimicū. Ușia pe unde eșisērā inchiđindu-se după dinșii, se aflārā intr'unū coridorū strimptū reū luminatū, alū cărui terimū inclinatū descria uā elipse in giurulū unei construcțiunii de cărāmidā. După ce trecurā dōue din trei părți ale ecēstui coridorū, suirā cinci șēse trepte pe uā scarā ce da in uā galeriā spațioșā ai căril pāreți erāu cāptușiți c'ua frumōșā lemnāria de stejarū.

Fia-care din cadrurile lemnāriei erā uā ușiā; darū așā de bine ascunse incātū celū maī indemānicū furū ar fi trecutū de dōue-đeci de ori in điva mare fără a propune esistințā lorū. Se

parate unele de altele prin stālpi de ordine doricā, ecēste cadruri erāu d'ua elegante simplicitate. In centrulū fia-cāruia din ele era unū capū de animale fantasticū, de formā bizarā, incongiuratū d'ua cununā de ramuri de stejarū și de ederā impletite, cu mēstria sculptate in lemnū.

Ajungindū inainte celū d'alū treilea compartimentū băiatulū de la cafenea se opri. Fācu semnū lui Henri se se dē la uā parte și se tacā; apoi apesā cu degetulū pe limba unū capū de chimērā, care, cedindū presiunii, se aplecā cu cāte-va centimetre și reveni la locū indatā ce degetulū n'o maī apesā.

Uā ușiōrā scrițāiturā se auđi. Capulū de chimērā lunecā la drēpta și in deșertulū ce lāsā elū apāru uā figurā de femeii.

— Al d-ta esti domnule Adolf? đise ea băiatului. N'al sunatū ca totū-de-una și me temeām se nu me fiū inșelatū. Astēptā unū minutū, deschidū indatā.

In adberū, ferestruia acea-a se

Adunarea se prezintā nainte Tronulū ș'a țerei c'ua frumōșā și liberale programā in care se cerea sincera aplicare a libertātilorū constituționale și inființarea celor maī neaperate și folositoriel reforme cari arū fi contribuitū cu putere la prosperitatea țerei.

Cine nu'nțelegē fōrte lesne cā dacā ministeriulū acusatū de Adunare, ishitū c'unū votū de nelcredere și cu bugetele refutate, se retrāgea de la putere, pe care n'o maī putē păstra pe calea legale, și dacā Adunarea se prelungia c'unū ministeriū din majoritatea care a votatū Adresa, cine nu'nțelegē c'atunci bugetele s'arū fi votatū, bāncele și drumurile de ferū s'arū fi inființatū, tōte reformele din Adresa s'ar fi pusū in lucrare, și din ecēstea ar fi rezultatū ordinea in finācie, creditulū in țerā, liniscea in spirite, întemeiarea regimelū constituționale și adberatā prosperitate a țerei pe uā cale regulatā și legale.

Darū ministeriulū a inchișū Adunarea, a mersū cu bugete nevotate, a călcatū Convențiunea, a strinsū impo-sitate cu sila, s'a pusū cu arbitrarulū maī pre susū de legi și de voințā Adunării, ș'a întemeiatū guvernulū personal.

Darū p'ecēstā cale alunecōșā, fatale, și care ducē la prepastie p'acei cari s'aruncā orbace pe dinsa, a avutū ore ministeriulū curagilū d'a declara pe faciā cā voiesce a întemeia guvernulū absolutū ș'a lua dictatura? a avutū ore inteligințā și capacitatea de a indetula trebuințele țerei și de a pune in lucrare tōte reformele ș'imbunetățirile propuse de Adunare?

Țera scie ce a voitū și ce a propusū Adunarea; darū ministeriulū care a nesocotitū ș'a călcatū in piciorē convențiunea și voințā Adunării, ce a făcutū intr'unū anū și jumetate de oāndū este la putere, ș'in ecēste din urmā șēse luni de cândū a inchișū Adunarea? Cari suntū faptele?

Tōtā țera a fostū și este setōșā de imbunetățiri; tōtā țera a fostū și este aprinsā de dorințā d'a se vedē împinsā nainte pe calea reformelorū ș'a progresulū. Darū cari reforme folositorie s'au inființatū? Cari cestii insemnate s'au deslegatū? Cari intere-

se publice s'au indetulatū? Ce multūmire s'a datū dreptelorū cereri ale mândriei nōstre naționale? Ce hranā s'a datū activității inteligințel nōstre? In fine, ce brasdā s'a trasū? ce s'a semenatū? ce s'a culesū?

Se ni se spuie ce a făcutū ecēstū ministeriū, se ni se arate faptele, cāci țera voiesce faptele, cāci țera cunōșce faptele bune ale Adunării, darū p'ale ministeriulū nu le cunōșce, nu le vede.

Ce însemnēzā darū ecēstū ministeriū acusatū de Adunare, călcatū alū Convențiunii, nesocotindū interesele cele mari ale țerei, invirtindu-se amēțitū in arbitrarulū și slābiciune, ne-avindū curagilū a spune c'a luatū dictatura, ne făcāndū și ne putāndū face nimicū, și espundū astū-feliū la cele maī mari pericole viitorulū ecēstei nefericite țere?

Ce însemnēzā ecēstū ministeriū care n'are cu sine nici legalitatea, nici sprijinulū Adunării, nici indetularea trebuințelorū națiunii care n'are in-sinulū seū nici persōne eminiinți, cu capacității deosebite, bine cunoscute in țerā spre a ridica celū pucinū autoritatea și a' da prestigiu; care n'are nici inteligințā, nici voințā, nici puterea d'a face imbunetățiri dorite, reforme folositorie, faptele mari și naționale cari se incredințeze țera cā dacā guvernulū seū nu este constituționale, celū pucinū este inteligente, capabile, dreptū, activū?

Ce însemnēzā darū unū asemine ministeriū care se impune țerei ca uā nefericire contra voințel sale, contra legilorū sale, contra intereselorū sale?

Ecēste suntū adberuri simțite și cunoscute de țerā, și pe care cei maī zelōși și maī ingenuchiați aperatori ai ministeriulū nu le potū combate cu logicā și cu dreptate, pentru cā n'au și nu potū se puie nainte nici uā faptā, nici uā imbunetățire, nici uā reformā pe cari Adunarea le a cerutū, pe care țera le aștēptā, și pe care ministeriulū nu le a făcutū.

Desprețilū pentru, țerā și Convențiune, abuseri și ilegalități, arbitrarulū și slābiciune, inconsecințā și neputințā, nelucrare și peire, și precumū a đisū d. Panu, anarhia pretutindeni, ecā faptele, ecā administraținea ecēstui ministeriū. Radion.

garā pe d. de Lortigues a astepta unū momentū și dispārurā printr'ua ușiā inchișā prin tapițeria.

Pampette reveni indatā și introduse pe d. de Lortigues intr'ua camerā pătratā, jumetate budoarū, jumetate salonū, d'ua eleganțā rarā.

In momentulū cândū intrā, auđi uā voce femeiescā pronunțāndū c'unū tonū imperiosū ecēste cuvinte:

— Otāresce de primesci seū nu; trebue se se sfirșescā la unū felū; mi s'a uritū așā. Așā darū decide-te.

Vocea femeiescā tacu. Ușia care erā numai crepatā deschidūdu-se de totū, Henri se aflā in facia unei femeie a cărui figurā era tare ciupitā de versatū ca fagurulū unei albine de gāurele.

Inainte d'a fi astū-feliū desfiguratā, acea femeii fusese fōrte frumōșā. Ovalea perfectā a figurēi seile, regularitatea, finețā trāsurilor seile, suavitatea linielorū gitalūi cărā umerū, frumusețā perulū seū nu lāsā nici uā indoințā despre ecēstā. De și d'ua mare simplicitate, toeleta sea era d'unū gustū perfectū și maī alesū de minune

REFLESIUNI ASUPRA ORGANISĂRII INSTRUCCIUNII.

Organisarea instrucțiunii, dacā trebue să implinēscā indoitulū scopū de a respindi luminele in tōte clasele societății și de a forma omēni superiori fără cari popularisarea invetățaturē este imposibile; cu alte cuvinte, dacā prin instrucțiune și propune cine-va să dea națiunii educaținea morale și intelectuale, este una din problemele cele maī dificilē; cunoscințe solide și variate, insocite de uā inteligințā superiōriā și de integritate de caracterū suntū condițiuni necesare pe cari trebue să le implinēscā ori cine se însărcinēzā de a organisa instrucțiunea, și nu sciū care din ecēste douē condițiuni este maī dificile de indetulatū, celū puținū la noi. La soluțiunea ecēstei probleme care devine la noi și maī dificile din cauza desorganisării totali a instrucțiunii, pot conduce douē medie: uā organisa-re din nou, făcāndū abstracțiune de totū ce esiste astāđi, sau separarea succesivā a defectelorū organisiil actuali. Medilūlū ānteilū prin care singurulū s'arū putē pune și la noi fundamentele unei instrucțiunii naționale, ar presenta la inceputū inconveniente grave din cauza instrucțiunii brusce a sistemel actuali de instrucțiune. Regulari parțiali și reforme succesive a ecēstui din urmā, fără a avē in vedere unū planū determinatū, nu numai cā ar fi nisce paliative cu totulū pre care, darū in cā și vatāmā, facū ca desorganisa-re să creșcā, precumū faptele o constatā de cāți-va ani incoace, de cândū necontenitū se facū modificări in sistemulū scolasticū, care n'au avutū altū efectū de cătū a aduce scōlele in starea lorū actuale. Uniculū miđlocū de scāpare mi se pare celū d'ānteilū, adicā ca uā comisiune compusā de omēni serioși și cei maī capabili, de bunā credințā și devotați interesulū instrucțiunii, să fiā însărcinatā a forma unū planū solidū și rațional de invetaturā și a lū pune in lucrare in-cēpindū chiarū cu anulū scolasticū viitorū. Planulū celū nou va putē indatā fi aplicatā la instrucțiunea primariā și la cea superiōriā; in cātū despre instrucțiunea gimnasiale, ecēstā va fi succesive modificatā, pinā cândū in cursū de douē trei sau celū multū patru ani,

apropiatā taliei selemlādiōse, elegante și plinā de voluptăți atrăgātōrie.

Nimicū nu egala micimea piciorulū seū, de nu acea-a a mānelorū seile supțiri, maī așā de albe cā și dinții seil cari erāu tare frumōși.

Astā femeii era Blinda.

Ea primi pe Henry cu politețā, cu incāntātōria familiaritate se distinge persōnele din societatea cea mare. Dup'ua ușiōrā salutare din capū:

— M'au revenitū, đise ea lui de Lortigues, cā doriai a-mi vorbi, domnule.

— In adberū, dōmnā, đise Henri inclinandū-se.

— Bine voiesce, atunci, a-mi face cunoscutū obiectulū dorințelorū d-tele, și crede cā de-mi va fi cu putințā a-ți fi agreabile, sum cu totulū dispusā la ecēstā.

— Nu potū, dōmnā, đise Henry, decātū a-ți mulțami de bunā-voințā d-tele, și sperū cā vei scusa modulū ore-cumū neobiciuitū cu care cuteđū a me prezintā inainte d-tele, cândū vei sci motivalū visitel mele. Astā demi-

se se introduce cu totul sistema cea nouă. Cestiunea financiară nu va turbura pe nimeni; căci nu se cere mult ca să vedă fie-care, că bugetul școlastic actual este de ajuns și după o organizare rațională a școlilor. În adevăr, nu mi se pare uă măsură financiară pre bună, de a conserva catedre numai în interesul acelor care le ocupă; încă mai puțin de a crea catedre noue, numai pentru a îndestula trebuințele acelor care, venind din străinătate cu pretențiuni în genere puțin fondate, înse mari, refuză locurile vacanți care pe urmă totu sunt ocupate de omeni cari nici trebuință, nici capacitate n'au, pe la 80 de stipendii cari studii în străinătate costă peste 16,000 galbeni, pe an, și poto jumătate din ei au toate mediile spre a studia singuri, unii din ei posedu chiar avuție mari în apele capitale.

Instrucțiunea primară nu va prospera nici uă dată, pînă cîndu profesorii nu voru posedea ei însuși cunoștințele convenite și garanție pentru capacitatea lor de a respîndi lumina. La cele mai multe cazuri instrucțiunea această este încredințată la omeni cari nici studiile gimnasiale nu le au terminat, sau dacă le au terminat, însă într'unu modu foarte mediu. Căci așezările cele mai greșite (această o știu din sperință proprie) despre științele pozitive și de multe ori nici cele d'înțelii elemente nu le cunosc și cari nici limba și istoria țerei nu le au studiatu pe base ceva mai solide. Apoi se sere de la același individ să profese obiectele cele mai diverse, științele, limba, istoria, etc., unu defectu care vatemă și organizarea gimnasiale și despre care voiu trata și mai tîrziu, precum și despre calitățile și modulu numărî profesorilor.

Insucțiunea secundară, și mai în parte cea gimnasială, este basea instrucțiunii, basea dezvoltării intelectualei într'uă țară. Gimnasiulu este destinațu să dea junioru cunoștințele necesare în ori ce clasă a societății voru trăi, să le dea aptitudinea de a face mai tîrziu studiu special, se' prepare la respîndirea luminelor în instituțiunile primare. Fără gimnase bune nu vomu pute nici uă dată organiza instrucțiunea primară, nu vomu ave nici uă dată juri cari se se gândescu mai seriosu la studiu special, căci chiaru dacă ar fi unii dispuși la această, nu voru fi preparați, le voru lipsi fundamentele. De aceea și vedem în toate țările juri cari se duc în străinătate ca să facă studiu special, că întîmpină dificultăți, pentru că la timp, pe cîtu au fostu în gimnasiu, nu au obținut noțiunile necesare, ca să înțea apu a înțelega dezvoltări mai întinse cari se preda la facultăți. Ce rezultă de aci? că juri ne mai putîndu atunci să și apropie noțiunile cari le lipsesc, fără a reîncepe studiu gimnasial, siliți pe de altă parte să termine studiile speciale, încercu memoria cu uă multime de obiecte noue pe cari înțelgița nu este în stare să le digere; această din urmă se tempeste și în locu de a se forma omeni învețiați și

serioși, remănu ca nisce macine cari încetăză de a funcționa, îndată ce memoria nu va pute implini absența raționamentulu.

Unu gimnasiu de optu ani, de la cari școlarii esu în etate forte înaintată, în care se predă dupe vrogramă matematica superioară, fizică superioară și în genere totu ce este superior, în care unulu și același profesoriu predă mineralogia, botanica, geometria etc; altulu limba latină, română, istoria, geografia, aritmetica, geometria, și cine mai știe ce, gimnasiu cu cursuri facultative, unu gimnasiu în care școlarii au trebuit să facă studiu practice de ingineria ca să pōta practica arta această, după principiile unor omeni influinți în ale instrucțiunii, de la cari școlarii esu fără gramatică, și fără geometria, unu gimnasiu fără esamen de bacalaureatu obligatoriu, fără administrațiune și direcțiune inteligentă, fără controlare, seri/să este unu gimnasiu monstu unicu în felulu lui în tota lumea civilizată.

Studiu gimnaziale bine aranjate nu potu dura nici uă dată mai multu de cātu șese ani, astufelu încatu juri elevi cari le termină se nu aiba mai multu de cātu 16—18 ani masimumu, dupe cumu se vede și în alte țere. Aceste studiu prelungite mai multu, încep a deveni uă sarcină pentru școlarii cari acumu încep a se gândi la viitorulu lor și la cestiunii sociale; acești, înaintîndu în etate, este naturale, că voru avea și pretențiuni mai mari, în genere incompatibil cu regulile unu gimnasiu bine organizat. Apoi nu este de locu favorabile la progresulu instrucțiunii de a întrebunța la studiu elementar timpulu celu mai frumosu, de la 18—24 ani, pentru studiu academic și special, timpulu celu mai potrivit pentru fie-care omu, ca să și prepare cariera, ca se și formeze viitorulu, la care activitatea intelectuale se află în cea mai mare vigore. Întîrziindu cineva peste măsură cu studiile gimnaziale, Zetul pentru învățatură începe a se incucina, activitatea slabesc, și ceea ce în starea normală a lucrulu aru face în cinci seșe ani, acumu nu mai pōte face nici într'unu timp indoiu, și atunci chiaru într'unu modu mediu.

Literilor și științelor trebue se se dea în gimnasiu aceeași dezvoltare, astufelu în cātu școlarii negreșit nu voru fi speciali în aceste studiu, daru să abia cunoștințele necesare din totu, ca să se pōta mai tîrziu ocupa în speciale și cu avantaju de unu studiu determinat. Nici nu pōte unu omu cu rațiune sănătoasă să pretință, că unu matematicu se medicu n'are trebunțe de ore-care cunoștințe de literă, se că unu legist se literat se pōte scuti de a face ore care studiu în domeniulu științelor esacte; matematiculu s'aru afla atunci în mare încurcatură,

de aru vrē se compue unu opu cātu de micu, se de s'aru afla într'uă societate, unde se vorbesce despre espedițiunile cruciaților, se despre clasiu latinu se eleni; legistulu aru pretinde că omorul se pōte face numai cu arme, eru nici uă dată prin otrăvire cu vre uă substanție vegetale se minerale, și aru ave necontentu trebunța de unu matematicu, ca se calculeze dreptulu ce i revine de la clienții sei; judecatorulu s'aru influința la decisiunile sale prin sonoritatea auru-lu, prin lumina fulgerulu, prin fenomenulu naturale alu eclipselor, alu cutremurilor, ale căroru causă și efecte nu le cunosc. De aceeași ideia unei bifurcațiuni în studiile gimnasiale a fostu una din cele mai nenocite, absurde chiar, și, desaprobată de toți omenii serioși și cu cunoștințe solide, n'a fostu introdusă de cātu în Fancia și aci numai de anu ministru de instrucțiune inspirat de această idee. Ne putem socoti fericit că pînă acumu uă asemenea sistemă n'a fostu admisă la noi, ceju puțin într'un modu stabile, și se speram că vomu fi și pe viitoru atîtu de prudintu spre a nu impiedica studiile prin introducere de nisce mesure de felulu această, conduși numai de unu spiritu superior de imitațiune, din nenorocire prea comunu la noi; și negreșit, dacă unu ministru francez, despărțind științele naturale de cele-alte științe pozitive, aru avea ideia și mai bisară de a introduce în gimnasiu uă trifurcațiune se uă polifurcațiune, nimic nu ne aru mai opri atunci de a lu imita la aceste dispozițiuni ridicole.

Limba latină (la noi în paralelu cu limba română, elenă, franceză, și germană, desemnulu liniar, istoria, geografia, religiunea, matematica, noțiuni din științele fizice și naturale, sunt studiile gimnasiale admise în toate țările; daru toate trebue se fia obligatorie, nimic facultativu într'unu gimnasiu. Limba italiană și germană, cu cursuri facultative la noi, aduc numai turburare în administrațiunea școlii. Unu abuzu de timp se pare a fi că, după organizarea actuală limbii elenă și istoria naturale sunt dispuse de cinci ori pe săptămână, pe cîndu alte studiu mai seriose se predau numai de trei ori. Instituțiunea supleantilor la noi a fostu asemenea puțină rațională și presupunerea ore-care inesațitate la implinirea datorielor, din partea profesorilor din clasele inferioare cari aru ave facultatea de a se absentă, ca să pōta fi supliți.

Dacă sunt bine informatu, această sistemă a trebuit se înceteze și în Franța înca de la anul 1862, după unu decret anterior.

Trebunța de a se instrui devenind din și în și mai simțibile, ori ce omu cu rațiune sănătoasă va recunoșce că numărulu gimnasiilor în țera noastră este încă departe de a respunde l'acastă trebunță; pe lângă această, complectarea gimnasiilor, este de prima necesitate, pentru că îngrămădirea unu mare număr de școlari în clasele superioare în număr mai micu de cātu acele inferioare, devine uă pedică pentru progresulu învețurii. În adevăr, într'unu cursu gimnasiale nu este destulu, precum aru fi tolerat pentru cele facultative, ca profesorulu să și facă lecțiunile sale, dîndu numai esplanțiunile convenite: trebue ca se asculte și pe școlarul se, ca se vadă dacă acesta lu a înțeles și este în stare să comunice alțiia ideile sale. Cu cātu școlarii vinu mai adese în contactu cu profesorulu, cu cātu au mai adese ocaziune de a și exprime ideile și de a se exercita prin urmare la studiu seriose, cu atatu progresulu este mai asicurat. De aceea numărulu școlariilor unei clase gimnasiale nu trebue să treacă peste trei-șeci, celu multu patru-șeci, daru gimnasiulu nostru unde numărulu loru în unele clase a fostu 70—90, unde rîndu în școlari de a spune lecțiunea, de a și exprime ideile înainte unu omu capabil de a lu critica și a lu îndrepta de erori, vine pōte la trei luni uă dată, adică de trei ori în cursulu unu anu, ce avantaj se așteptă? progresulu nu devine iluzoriu? și apoi inconvenientulu această esiste de cātu va anu la noi și nimeni nu ia măsură spre alu înlătura.

Una din condițiunile pentru progresulu studiilor este capacitatea profesorilor, pentru această se ceru omeni speciali în fie-care studiu. Uă dispozițiune, aceea de a îngrămădi uă multime de obiecte la unu profesor unicu, mi se pare a fi puțină avantajosă. Pe cîndu este dificil de a găsi unu omu cu cunoștințe solide în una din ramurile învețurii, cumu se pōte cere de acela și omu să fia perfectu în mai multe științe, de multe ori cu totulu streine între elb, precum limba latină, geometria și botanica. Daru dacă această este imposibilă, atunci suntem siliți să admitem, că unu profesor înșărcinat cu mai multe și diverse obiecte, care pōte fi perfectu într'unu se dōne din ele va fi în genere mai puțin de cātu mediu la cele alte; și ce va resulta din această mediocritate? că școlarii se voru forma în unele obiecte, eru în altele nu voru înveța nimic, se, ceea ce este și în țera noastră, voru căștiga ideile greșite. Așezîndu această pentru clasele inferioare se ceru numai cunoștințe elementare, nu pōte justifica

acastă măsură, căci cu noștințele acele fie și elementare, trebue însă se fia corecte și sănătoșe, daru cu cātu cerculu cunoștințelor unu profesor într'uă știință este mai restrinsu, cu atatu ideile sale sunt mai confuze și mai greșite, și totu astu-feliu le va comunica și școlariilor sei.

Două profesorii de limbă latină și română, două de istoria și geografia, două de matematică, câte unu de limba elenă și germană, două de limbă franceză, câte unu de desen și religiune, două de științe fizice și naturale; peste totu 14 profesori, fie-care cu cunoștințe solide în specialitatea lui, voru forma numărulu complectu în locu de 24 profesori actuali, unu număr esorbitant care nici într'unu gimnasiu nu esiste; și apoi nu este de înțeles, pentru ce această îngrămădire de profesori într'unu gimnasiu, pe cîndu în belu alte lipsesc profesori? Uă economie considerabilă, provenind din reducțiunea acestui număr mare de profesori ar permite statulu fără cheltuieli noue se procedă la organizarea altor stabilimente de instrucțiune de uă mare urgență: școle reale, de comerțiu, superioare, norme etc. și profesorii supra numerarii din colegiu ar găsi uă ocupațiune în aceste stabilimente noue.

Esamenul de bacalaureatu, obligatorie pentru acei cari termină studiile gimnasiale, și singure proprie a procura certificate școlastice, afară de diplomele facultăților și a școlilor superioare, dau posesorilor acelor certificate dreptulu de a fi admiși la aceste din urmă instituțiuni speciale și la deschid intrarea la cariera administrativă. În privința această, uă lege de admisibilitate ar fi foarte importante, urgente chiar. Cu toate acestea, trebue se recunoșcem că desorganizarea actuală a școlilor nu pōte fi atribuită în totu integritatea ei lipsei acelei legi de admisibilitate, precum multu o pretind; uniculu efect alu acestel cause ar fi micșorarea numărulu școlariilor, dacă administrațiunea gimnasiului și-ar propune se implinescă cu strictețate datoriile se. Daru bunetele unei instituțiuni sate ore în numărulu școlariilor? și unu gimnasiu desorganizat cu patru sute școlari ar fi mai de preferat decatu unu altu c'unu număr pe jumătate de școlari, însă bine constituit?

Administrațiunea gimnasială concentrată în persoana rectorulu este punctulu de căpetenie alu acestu institutu. Unu rector care însuși să fia profesor, activu, instruitu, sperimentat, omu de caracteru, prin urmare stimat de colegii sei, respectat de școlarii, pre-

netă, am aflatu prin unulu din amicii mei, care este și alu d-tele, că d. comite de Forli era se petrecăsera aici. Și, fiindu că este neapertu s'am cu comitele uă întrevedere în privința unei afaceri importante, și că, pe d'altă parte, nu potu sta la Paris decatu uă și seu dōne, am cređut, dōmnă, că nu-mi ve desaproba miđ-loculu cu care m'am servit ori cātu ar fi de eteroclitu.

— Cumu, domnule, intrerupse Blinda, ai facutu pre bine; și departe d'alu desaproba, mulțămescu amiculu care, dîndu-ți aceste informări, mi-a procurat plăcerea d'a face cunoștința d-tele, dacă nu cređi că este vr'unu inconvenient a-mi spune numele se.

— Este unu junc autoru dramaticu alu căru camarad de colegiu am fostu, se numesc Francis Desprez.

— Astu nume fusese datu lui Henri de băiatulu de la calenea care-i spusese că este unulu din vizitatorii cerculu Blindei, și pe care ea îl știa în particularu.

— În adevăr, domnule, nu pu-

teai afla lângă mine uă recomandățiune mai bună, respunse ea suridînd. D. Francis este unu omu detalentu, în numele căruia ori cine este totu-de-una bine-venit la mine.

— Apoi adresîndu-se unu omu întinsu p'ua canape:

— Azolan, îi dise ea c'unu aeru d'auritate aprōpe insolent, eondu pe domnu în salonulu celu mare unde se află d. de Forli.

După această Blinda salută cu grațiositate pe oficiariulu de marină și merse de seđu p'ua sofa ling'ua junc feta de 15—16 ani.

Acea încântătoră copilă convorbibă încetu cu unu junc fără barbă, blondu și fragedu ca uă rosă. Elu avea aerulu timidu, strimtorat, și stă așia do țepenu în hainele se în cātu părea împaiat. Frumosa se conspiciă părea, din contra, forte în voi și forte jocosă. Dacă vorbiau de amore, — lucr ce o probabil, — ea negreșit deschidea vorba, daru asta nu era nici unu reu, căci erau fidanțați unulu cu altulu d'ua luna.

Individulu căruia Blinda îi dedese ordinea d'a conduce pe Henry de Lorigues la comitele, putea fi de 40—45 de ani, daru părea că are mai multu de seșe-șeci. Peoape se înfățeșe, vine, fruntea se lucitoră și buzele se atarnătorie aretu curat că desfrinarea îl minase.

Elu se sculă fără bună voiă, ca unu omu care se supune pentru că nu pōte face altu-feliu, și după ce se rădică a lene, dise lui Henry căscîndu cātu putea: Vino cu mine, dōmnule.

Henry, ocupat a considera pe feta cea frumoasă, se întorse și urmă fără a dice nimic pe seniorulu Azolan.

— Lapedă-ți pelăria, îi dise acestu intrîndu într'unu feliu de vestiaru ce precedea salonulu celu mare.

— Pentru ce asta? dise Henry.

— Pentru că nu este permis, după regulamente, a intra în sala de cărți de cātu cu capulu descoperit.

Henry alina pelăria se d'unu cutu în părete și aruncă totu d'ua dată ochii asupra straniulu se cicrone la care pin'aci nu luase se.

Costumul lui Azolan nu era mai puțin straniu decatu persoana se. Hainele de pe dînsulu era unele pre large altele pre strimpe și scurte; rose pînă la urdela. Camășia era ruptă.

— Cîndu, dise Henry după ce-l esamină din capu pînă în picioare, astu omu, cu lōtă distrămarea se, au-i lipsesc ore care distincțiune. Este ore-care mindria în căutatura se și liubagiulu se nu este de locu vulgaru. Dașiu cutedă... s'apoi de ce nu? Ierta-me, domnule, îi dise elu, daru fiindu că viu pentru prima oră aici și, prin urmare nu cunosc deprinderile casei, așiu vrē se te întreb dacă nu ai se reclama vr'ua plată de intrare?

Nimicu, respunse Azolan; cu toate astea, adause elu, de-ți va plăce a da ceva pentru d-ra Pompeta, care-ți-a deschis ușa, m'asiu înșărcinată a-i duce.

Henry scose din punga se uă monetă de aur și i-o dede.

— Mulțămescu pebru dînsa, dise Azolan, ai căru ochi se înfăcără ca

două cărbuni la contactulu astu aeru și lîndu-lu cu aviditate îl puse în businariu cu buturi. — Cine știe? murmură încetu, cu asta voiu sparge pōte banca!

Aste diverse senzațiuni ale lui Azolan nu scăpară din vedere lui Henry și-lu făcua a aventura uă cestiune pe care altumintre n'ar fi cutedat pōte a o face.

— Ancă unu cuvintu, îi dise. De multu ani n'am vedutu pe d. de Forli și se pōte ca se nu-lu recunoșcu; fi-vel așia de bunu ca se mi-lu areți în persoană.

— Bucuros, dise Azolan și deschidînd ușa salonulu după ce se aruncă ochii într'insa, dise marfărlulu: „Veđi mēsa de lingă ferēstra a treia din drepta?”

— Foarte bine.

— Domnulu celu cu barbă neagră, ocupat în astu momentu a mesteca cărțile este d. de Forli.

— Mulțămescu de îndăturire, dise Henry; și lasîndu pe cicronele se, intră în sală.

(Urmas pe poi-mano.)

Clement Renou.

sintă garanțe destule pentru prosperarea institutului; eră un rector inert, incapace, de rea credință, care toleră totuși, pentru că nu știe ce se o-prăscă, ar paraliza silințele cele mai conștiințioase ale profesorilor și ale autorităților scolastice superioare. Autoritatea rectorului la toate câte privește administrația gimnasiului, admiterea sau depărtarea școlărilor etc. trebuie să fie absolută, temperată numai în impregiurări cari ating pe profesori prin cooperarea acestora. Numai în modurile acestea, precum se procedează în alte țări mai luminate, adică prin înălțarea autorității a rectorului, școlă poate să se fie în stare bună.

Trebuința de a studia științele exacte și aplicațiile lor devenind și la noi pe măsură de mai mare, este formarea de școli speciale și practice. Fundarea unei școle de conducători, în locul celei ce poartă numele pompos de școlă și facultate de ingineria, este mult de dorită; dar condițiunea su-cesului acestei școle ar fi neapărată admiterea numai de școlari cari au terminat cele șase clase gimnasiului, mai bine încă cari voru fi depuși esamenul de bacalaureat. Aceași condițiune ar trebui să se ceră și pentru admiterea la școlă militară; dar atunci ar trebui ca și studiile teoretice din această școlă să fie mult mai superioare și mai solide. Școlă de medicină se află în aceleași condițiuni, și nici nu va putea în altfel să se transforme vre o dată în facultate de medicină. Cu cât aceste diferite institute se corespund mai bine între ele și prezintă cea mai mare armonie, cu atât mai mult este asigurat progresul învățării, și cu atât mai mare viitorul voru avea aceste școli. Școlile speciale și superioare trebuie să fie astu-fel organizate, în cătă junii cari voru fi terminat instruirea secundară în gimnasio sau în școlă reală, se găsesc în cele superioare și urmăre a studiilor lor, fără să se siliți să pierdă timpul revenind la obiecte pe cari le au studiat mai înainte. Această dispozițiune ar aduce și Statul economie însemnată pentru că nu va mai avea atunci trebuința se ție în școlile superioare și speciale caedre gimnasiuale. La organizarea diferitelor școli trebuie să se observe mult, ca nu cumva să prin motive aparini de economie să se impune mai multe într'una, ceea ce în genere și succesul școlărilor lă impiedică și economia o face ilusoria. Astu-fel, de exemplu, școlă actuală de ingineria nici o dată nu va putea fi unită cu facultatea de științe, fără ca amindouă să fie paralizate; școlă mistă care ar rezulta nu va sta nică în înălțimea unei facultăți de științe, nici nu va putea să formeze ingineri.

Fundarea unei universități la noi este chiar o chestiune de onoare. Nu este în totă Europa nici un stat, micu sau mare, care se nu posede unul sau mai multe asemenea institute. Inceputul unei facultăți de dreptu există; n'arū lipsi de cătă câte-va cursuri de matematică și de științe fizice, precum și de literatură, pedagogia și filosofia spre formarea celorlalte două facultăți de științe și de literă care cu timpul voru fi perfecționate. Facultatea de medicină o astu-felăm de la școlă de medicină, cândă aceasta va lua o mai mare dezvoltare. Constituirea rațională a celorlalte două facultăți (matem. fizice) va implini totu de o dată și serviciul unei școle normale atât de necesară la noi.

Lipsa de școli speciale și superioare necesită trimiterea de juni în alte țări spre a termina studiile lor; statură însuși luând inițiativa, înlesnescă acestor juni mijlocele de subsistență, acordindule subvențiuni. Nu-mi voi propune aci se espuii condițiunile ce trebuie să implinescă stipendistii, aceste condițiuni se înțeleg de sine; voi numai se observu, că statul nici o dată nu trebuie să acorde stipendii mai mulți de cătă pōte după terminarea studiilor să întrebunzeze, ple-când din principiul că atâtă junii fără mijloce cari studiu cu cheltuiela Statului iau neapărată către această obligațiunea de a-i servi, cătă și Statul are către dănsii îndatorirea de a le asigura viitorul. Dacă statul are astu-și trebuința de de-șe sau cinci-spre-șce omeni speciali, ca să formeze sau să completeze stabili-mentele de instruire și vrea să pro-

cede într'unu modu național, negre-șit nu va trimite în străinătate 60 sau 70, cea-a ce și cheltuieli de prisos ar aduce și ar lăsa după terminarea studiilor unu mare număr de juni pe drumuri, sau spre a fugi de acestu incoveniinte, statul ar fi silitu să creeze atunci posturi, noue, cea ce ar mări încă și mai multu cheltuelele, pentru această este destulă ca să fi trimiși câte doi sau trei celu multu de fiă-care specialitate, erū nu ca astu-și uă mulțime pentru dreptu, pe când alte specialități nu sunt de locu prezentate. Statul trebuie să se încredințe peste totu cursul studiilor stipendistilor sei, că acestia facu studii seriose, fiă-care în felul lui și că prezintă garanțe pentru utilitatea lor pe viitoru, cerând cu cea mai mare rigurositate împlinirea datorielor lor către stat; eră acesta fi va în-trebuința după terminarea studiilor lor, pe fiă-care la locul lui; dând la astu-felii ocaziune de a-și exercita activitatea fiă-care în specialitatea sa, și în modulu acesta progresul va fi asigurat. Pe lângă această, statul pōte dispune de câte-va stipendii de încurajare pentru junii cari s'arū fi distinsu la înveștăturile lor, daru asemenea stipendii nu voru putea atrage nici unu felu de obligațiune reciprocă. Stipendiele de încurajare, în număr forte limitat, voru subsiste totu d'auna; daru cele obligătoare trebuie cu timpul să impuneze și chiar să înceteze uă dată cu totulu, cândă instruirea teoretică și practică va a-junge și la noi uă dezvoltare suficientă. Înca uă observare în privința stipen-delor acordate la junii cari facu studii gimnasiuale în țări străine, că aceste ar trebui să fiă suprimate cu totulu; căci nu numai că sunt cheltuieli per-dute și vătămătoare chiaru instruirea astu-felii pe junii din copilăria lor, slăbindu în ei ori ce simțimētu de naționalitate până chiaru și cunoștința limbii țării, ci încă ne aduc și de-sonore; pentru că prin asemenea mesuri condamnabile chiaru pentru particularii, ne arătăm disprețulu ce am pur-ta noi însine pentru instituțiunile nōstre; căci gimnasio avem și nu trebuie de cătă se le organizăm mai bine, ca să aducă aceleași rezultate ca și gimnasiole străine.

Uă mulțime de instituțiuni private există la noi care și propun asemenea să concure la respândirea luminelor. Dupe principiul adoptat la organiza-rea instituțiunii, aceste institute tre-bue să fie supuse la uă veghere seriosă și de aproape din partea autori-tăților scolastice superioare, ca nu cumva se degenerare în stabilimente de speculațiuni materiale; remăndu edu-cațiunea oleviloru ca unu obiectu cu totulu secundariu. În alte țări, unde cultura este mai înaintată, asemenea speculațiuni sunt divulgate mai curând sau mai târziu și instituțiunile cadu de sine. Mai înainte de tōte ar trebui să șefii stabilimentelor să pre-siste prin cunoștințele, prin capacita-tea și moralitatea lor garanțe îndes-tulătoare pentru succesul morale alu întreprinderilor; nici n'arū trebui să se acorde direcțiunea unu institutu pri-vat de cătă numai la profesori recu-noscui de stat, sau la omeni cari pot proba, că au făcutu, studii regulate gimnasiuale și mai cu semă academice și în genere că sunt omeni de știin-ță; în altu-feliu acei șefi n'arū fi de cătă nisse antreprenori speculanți cari nu facu de cătă a contribui la demo-nstrarea junimii.

Uă chestiune principală în totă orga-nizarea scolastică este numirea profes-orilor și condițiunile ce trebuie să implinescă. Ca să pōtă cineva profes-a bine, trebuie ca mai înainte să fiă studiat bine, și de aceea ar fi condi-țiunea sine qua non pentru unu profes-oru la ori ce școlă, ca să fie trecutū gimnasiulu și să pōtă proba, că a fă-cutu celu puțin duoi ani de studiu academic (se înțeleg, cândă acestea voru fi înființate și la noi) fiă-care în specialitatea lui, uă măsură care va garanța și urmarea cursurilor facultăților. Junii cari terminandū gimnasiulu și esamenele de bacalaureat, și făcendū căi-va ani studiu academic, aspiră la profesoratū (sau și la dobîndirea unei funcțiuni publice o-re-care) ar trebui să fie obligați a depune unu esamenu forte riguros, și numai uă notă bună obținută la acestu esamenu

precum și la bacalaureatū să le de dreptul de a pretinde la catredre publice. Acestu esamenu nu pōte fi ca pentru toți aspiranții; acei cari se des-tină la instruirea gimnasiuale și su-perioară trebuie să de probe de cunos-cințe mai întinse și mai solide de cătă acei cari preferă instruirea prima-riă; asemenea va trebui ca aceste esamene să aibă uă direcțiune indoită, u-nulu din ele avand de obiectu prin-cipale istoria și literatura, eră celu-altu matematica și științele fizice, dupe cumu va fi specialitatea la care se des-tină candidatul. Aci nu me pōtă in-tinde la tōte detaliile acestor esamene, daru atâtă numai voi observa că ele trebuie să consistă în trei probe: uă tese inscrișu tratandū în tocmai des-pre obiectulu principale la a căruia profesare se destină candidatul care va dispune de unu timp convenabile de câte-va săptămāni pentru lucrarea oi; această va fi susținută de candidatu înainte comisuniu însărcinate cu esamenul. A doua probă va fi unu esamenu oral durandū uă oră întregă de fiă-care obiectu; eră a treia probă con-sistă în două sau trei lecțiuni publice asupra unor obiecte din știința prin-cipale pe care comisiunea le alege acordanduse și candidatulū timpul ne-cesariu spre a le prepara. Dupe tōte aceste reșindū candidații, obținū unu certificat constatandū pe lângă alte-le și știința principale la a căruia profesare singur voru putea fi întrebun-țați. Acești voru fi atunci disponi-bili și statul va ave la trebuința să numescă la postulu numai dintre ei, după vechime și meritele constatate în certificatele respective. Numai prin me-suri de feliulu acesta instruirea va prospera și la noi și se va putea pune uă stavilă la pretențiunile mai multor juni din cari s'arū găsi pōte numai căi-va bun, spre a fi întrebunțați ca profesori în clasile elementare sau în cele inferioare din gimnasio. Mesura admisă și la noi, ca profesorul înainte de a fi confirmatū în postulū seu, să facu unu an de probă, este esce-lentă, dandū statulu facultatea de a-lu depărta în casulu de a se arăta inca-pabile; daru casurū asemenea s'au pre-sintatū și după obiceiū mesura cea bună a remasū scrisă în negru pe chăr-țiă albă.

Sistema concursurilor admise la noi la numirea profesorilor este as-surdă și cea mai puțin proprie spre a constata capacitatea candidatului și, ceea ce este și mai gravu, nici valōrea relativă a concurenților nu pōte fi în genere recunoscută prin această sistemă în care memoria și dibăcia unor candidați triumfă în cele mai multe casuri de seriozitate și de cunos-cințe solide a celorlalte. Concur-sulu este și mai puțin meritu la nu-mirea profesorilor de facultăți, este chiaru uă măsură care atinge demni-tatea lor, cândă acestia posedu meri-tele corespunzătoare la înaltă misiunea a lor. Pe lângă esamenile aplicate la profesorii instruițiunii elementare și secundare, meritele individuale și valōrea personale, constatate prin lucrări proprii seriose și de importanță, sunt calitățile cerute în alte țări de pre-tendenții catedrelor academice; totu aceeași normă ar trebui să fiă introdusă și la noi, celu puțin pe cătă o per-mite starea de cultură în care ne aflăm astăzi.

Acestea sunt o-re-cari rellesiuni generale asupra organizării instruițiunii publice la noi. Negreșit că asu-pra acestu obiectu ar pōtă cineva scrie volume întregi cari arū fi de uă im-portanță cu atâtă mai mare, cu cătă la reorganizarea instruițiunii se cerū la precauțiuni mai mari, spre a nu căde din nou în greșelele cari s'au strecuratū la organizările anterioare; daru unu articolu destinat pentru unu diariu nu comportă uă întindere mai mare, și esplicațiuni mai lungi ar constitui însuși regulamentul scolasticu.

E. Bacaloglu.

TEATRU DE REBELU ÎN POLONIA.

Nuvelele de astăzi de la teatrul

de rebelu s'ocupă de preferință de luptele după urmă în ținutul Lublinu și de constatarea biruinței Polone-siloru lângă Zyrzyn pe calea cea mare între Warszawa și Lublin. Zyrzyn, unu locu de pucină însemnată, se află într'uă mică depărtare de la fortereța Demblin. Acolo, după raporturile din Warszawa comunicate în diariulu „Cronica“, Polonii au câștigatū uă mare biruință. Cu prilejulū acestei biruințe guvernulū național a împărțitū la 10 Augustu unu supplementu extraordinariu, care dice: „Dumnezeu bine cuvinteză „independința combatanților! Uă nouă „biruință a colonelului Kruk asupra Ru-„șiloru lângă Zyrzyn la 8 Augustu va „remâne în anelele insurecțiunei nōstre „în eternă memoria. La luptă au luat „parte despărțirile unite ale locotenen-„tului Colonelu Grzymala, ale Maioru-„lui Krzysinski și alu lui Lutynski, bra-„vii au fostu conduși la atacu de ca-„pulū militariu ale Vaevodinelorū Po-„dlachia și Lublinu, Colonelu Kruk. — „Amu avut a face cu trei companie „dă infanteriă rusescă, c'ua sotnică de „casaci și două tunuri, formandū es-„corta unu transportu de bani. Lupta „a începutu în pădure pe șoseaua Lu-„blinulu, patru verste departe de sta-„țiunea Zyrzyn. După uă luptă de două „ore Rușii au fostu desevisitū bātuți „și risipiți; din tōtă despărțirea lorū „n'au remasū în viață de cătă vr'ua „sută de omeni, cari uinpreună cu doi „oficiari s'au făcutu prizonieri. Co-„mandantele Rușilorū, unu locoteninte „Colonelū a remasū mortu pe câmpulu „bătăliei; amu luat muscaliloră două „tunuri, uă mulțime de arme, de mu-„nițiune și totu transportulū de bani „(aprobe trei milioane florini polonesi). „Pierdere din partea nōstră (a Polo-„nilorū) a fostu de 80 morți și vul-„nerați. În scurtu vomu publica ame-„nunturile.“

Correspondentele de la Warszawa a gazetei Breslawici descrie biruința și mai favorabile și mai deslușitū. Elū dice: Biruința Polonilorū a costatū scumpu pe Ruși, ei au pierdutū 500 de omeni, 2 tunuri și 180,000 de ruble de aur și argintū. Marturi ochiulari povestescū intimplarea în chipulū următoriu, care și din altă parte este confirmatū în tōte amenuntele sale: Miercuri, la 4 Augustu, s'a pornitū d'aci (din Warszawa) unu transportu de 180,000 ruble argintū ale casei mili-tarie la Lublinu; transportulū era es-cortatū de trei companie de infanteriă, d'ua jumetate sotniă de casaci și de două tunuri. Simbătă, la 8 Augustu, diminețā, convoiulū, trecandū pădurea de la Zyrzyn, aproape 6 mile departe de Lublin, fu popritū prin câte-va de-tunături de pușcă din pădure, cari do-vediră presința insurecțiunilorū. Maiorulū rusescū, comandantele expedițiunei or-dinā a îndrepta tunurile spre pădure și incepu uă canonadā neînteruptă pînă cândū tunurile ajunseră ardetōrie și trebui se înceteze foculū lorū. Polonii, postati la ambuscadā, profitarū d'acestu momentu și atacarū cu impetuositate pe Rușii postati d'a lungulu șioselei, omorirā uă mare parte dintr'insii și prinserā 140; asemenea au cădutu în mănole lorū și dișele două tunuri pe cari însă Rușii le stricaserā mai înainte prin baterea de cuie, precum și casa cu bani. Remașita Rușilorū lepădā armele și fugi în mare pripă. După fini-tulū bătăliei, Polonii dederā libertate soldațilorū ruși prizonieri, dandū fiă-căruia câte uă jumetate de rublă pen-tru cheltuielā de drumu; pe oficiari ii poprirā, tunurile le îngroparū în pădure și plecarū, lăsandū ordine d'a condu-ce pe vulnerații ruși, peste 120 omeni, între cari și maiorulū comandatoriu, la Lublinu. Unu colonelū din intendență care avea a preda banii la Lublinu, remase mortu pe câmpulu bătăliei. Din partea Polonilorū au fostu adunați lângă

Zyrzyn 5 despărțiri în număr de a-prope 2000 de omeni.

Gazeta Silesiei publică uă altă co-respondință din Warszawa cu detā de 11 Augustu, care descrie intimplarea în chipulū următoriu: Eri a sositū aci nuvela despre uă biruință ce a câștigatū insurecțiunilū la 8 lângă Zyrzyn pe dru-mulū dintre Lublinu și Warszawa. Două oficiari ruși făcuți prizonieri după ce au datū parola lorū de onore că nu mai voru combate în acestu rebelu în contra Polonilorū. Și soldațilorū prizo-nieri li s'a datū libertatea, după ce fiă-care priimise de la insurecțiunilū câte uă rublă pentru cheltuielā de drumu. Cele două tunuri au fostā aruncate în riulū Wieprz. Marele Duce Constantinū aflāndū nuvela acestei afaceri, s'a bol-năvitū, unu scomotū dice că după însănătoșirea sa va părăsi Warszawa.

Foiele din Galiția nu copriindū încă nici unu felu de amenunte asupra luptei de la 8 Augustu, raporturile lorū mergū numai pînă la 6; confirmă însă că numărulū insurecțiunilorū la districtulū Lublinului a crescutū, și că este pro-babile că voru ataca orașulū Ianow, fortificatū de Ruși. Diariulu „Czas“ dice că insurecțiunea a făcutū mari progrese, nu numai în districtele Lu-blinu și Kalisk, daru și în ținutulū Augustow, progrese atâtū în privința numărului cătū și în privința armării. Corpurile ținutulū Augustow au prii-mitū noue reînforțări din Lithuania. Acestu diariu arătā că corpurile lui Kolyska, Sendyk, Lubick și Ostrog, venindū din Lithuania, au trecutū riulū Niemen, s'află în Polonia și au ocu-patū orașulū și ținutulū Serej. Rușii au voitū se trecā peste Niemen aproape de Serej, daru două corpurī de polo-nesi alergarū și-i respinserā inapoi, la această intîlnire Rușii au pierdutū 40 de omeni.

Precumū vedemū din relațiunile de mai sus, publicate de diariile prusiane, insurecțiunilū s'au condus la luptă de la Zyrzyn în contra Rușilor prizonieri, cu umanitate, c'ua purtare cavalarescā. Se vedemū acumū, cumū se conducū soldații ruși în contra prizonierilorū poloni. Citimū în gazeta rusescă a Bal-ticeii următorū măcelărie de prizonieri poloni: Suntū câte-va dișe, de cândū Rușii au comisū uă mare atrocitate prin măcelulū a 120 insurecțiunilū prizonieri, cari se transportarū între Paltusk și Lomza. Despărțirea rusescă pucinū nu-merosă, ce conducea transportulū prizonierilorū, a fostū atacatū d'ua despărțire de insurecțiunilū de 10 ori mai mare și n'avea altă șensă de cătă a-și face drumu și a scăpa viața. Daru ce se facu cu prizonierii? Arū fi fostū forte naturale a nu se mai ocupa d'acești prizonieri și a se gāndi numai la propria scăpare, daru Rușii nu înțele-serā lucrurile astu-felu, ci preferirā a măcelari, înainte d'a fugi, pe toți prizo-nierii. Lângă Kurov, în districtulū Lublinului s'alla septămana trecutū unu transportu de prizonieri într'uă situa-țiune analogă, — daru aci convoiulū era mai numerosū de cătă insurecțiunilū, cari, după uă luptă sāngerosă, în care de ambele părți au cădutu 30—40 omeni au fostū respinși și prizonierii au a-junsū la loculū destinațiunii lorū. — Adevurulū acestei relațiuni nu pōte fi bănuitū fiindū că este chiaru unu diariu rusescū „Gazeta Balticeii“ care o com-unică, și care vorbindū de faptū o califică de atrocitate.

12—16000 galbeni se cerū cu dobîndă legiuită, cu ipotecă sigură. A. se adresa la Redacțiunea acestei foie la Caimata de la 12 ore pînă la 6 dup'amezăzi.

SOȚIETATE ASIGURATOARIE DE FOCU.

Penicso asstrakts din Viena ks sn8 Capitalu primitivu de 20,000,000 Lei Concessionat prin Dekrete Mării Salle Domnitorului Prinvinatelor...

Biroul în slija Nemgeaskz kasa Ramka. No. 580 6 3z

Reg: privilegheată

Azienda assicuratrice din Trieste concessionată de Innaltuți Guvernă al Principatelor-Unite Române.

(fundată de la anulă 1822.)

Fondsă societății florini 4000000 saș lei 27000000. Rezervă din primele florini 1016889 saș lei 6864001.

În urma concessiunii dobândite de onor. Găvernă ală Prinvinatelor 8-nite ks anobagă Mării Salle Domnitorului prină Innaltă Dekretă din 17 Maiă No. 385...

Pe lingz Agenția Generală amezată în Băksremți esists în toate orașele Romnii sskrsalele sșordonate unde se voră efekta asemenea toatei felisă de asikrări mi kare se vor anșgia onor. Îsblisă prin osebitele loră nșblisă.

Iacov Lebel Agentul General.

Strada nemgeaskz No. 22, vis-a-vis kasele d-lăi Ioan N. Triandafilă. No. 499 1 2z.

de arendat. Momieile fragiloră Polizi, Mik mənemči mi Greci de josă distriktisă İlfovz nlasa Mostimeti, ks kımış de arătră, livezi, mi mori ks 6 roate ne ana İalomigi...

No. 560 7 2z.

Un june Român.

Ks stădisă komnektă ală Agrikătrăi în teorie mi în praktikă. Dorente a se angaja ne lingz o momie sșnerioară. Xotelisă Patrii No. 9.

CIMENTU.

La magazinisă sșbt insemnăiloră din kaleză Șelari vizavi de otelă Fieuki a sosită o mare kantitate de Çimenisă din kalitatea ęea mai bșnă, se vindz ks uregă foarte moderată.

No. 576 6 2z.

de vinzare kasa mea din max. Izvoră sșb Mixal-Vodz No 701 vis-a-vis de d-lă İorgz Kămănsengeans este de vinzare. Doritorii sș se adreseze la Martinoviă mi Asană strada Linskanii.

No. 600 1 2z.

Leçons de Pianoforte et de langues étrangères.

Le professeur soussigné donne des leçons de piano et de langues française et allemande, d'après une methode facile et agreable ou en ville ou dans sa maison.

No. 558 1 3z.

de inciriat. Kasele mele din Maxalaea, Arximandrits slija Sf. Apostoll No. 3 avindă inkăneri destle, gradă mi kurte snagioas, se inkiriaz de la viitoră Sf. Dimitrie, saș kiară de la 1 Sentemvrie.

No. 563 1 2z.

Mare okasiune. O DROINKZ, nentrs znsă s'aș dsoi kai nșgină nărtat, se dă drentă trei-zeuă galbeni. A se adresa la Vizitiș strada biserika Amza No. 10.

No. 583 2 2z.

Spre cunostința Publică! Tovzșmia șmatz de mai mșgiil anū sntă firma A. & B. Frağıi Kanma, prin reuagerea fratelăi nostră Antonie Kanma sș face kșnoskăz ks niči znsă din ambele nșgii nșmal este liberă a-sșntă-sări firma veke kare aș lučetă de la 18 Aprilie 1863.

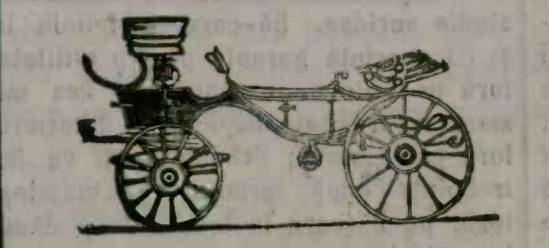
No. 526 3 2z.

Pensionat de fete. în Ploesți Săb-semnată, invitată de mșgii din orășianii ploemteni sșre a le fasilita edskarea fișeloră d-lor, s'a devisă a İntokmi în așestă oramiș sșn nensionată de fete nentrs edskagăne mi İnevęimintisă feteloră Romine, în kare se va İncene pronșnera leğisniloră la 1-ia İsnă İlie 1863.

No. 511 2z.

de arendat. Dela Sf. George viitoră 1864, momia Brătășeanca din distriktisă Praxova, nlasa Filinemi, a kasei renosatsisă Skarlată Kokorșks, ks auroniera d'oră de oramșă Ploemti, xanu la drșmsisă ęelă mare ală Bramovsă, moară cu trei roate ne İazsă Praovei, mi alte doă vaduri de kșgăismz.

Alecsandru Cocorășcu. No. 533 1 3z.

Spre știința publică

Fiind-ks termină de trei İsnă la lotăria kalesăi fabrikat nentrs esnosigia de Londra emisă la 30 alle korentei mi abia 250 Nr. d'aveasă lotărie s'aș vindit İtuz akșm, sșb-semnată este nevoit a mai prelăngi termină tragerelă așestă lotărie nıns se voră da toate billetele, kșnd se va mi vesti İarșmi prin İzară.

No. 581 12 2z.

De vinzare.

La momia DRAJNEA lingz Sloin distriktisă Praxova, se afz o mare kșșgiime de lemne kare se vindz ks nșgiisă de O JŠMŠTATE-SFANÇIȘ STINJENŠL ne lokă. ęel kare voră kșmnzra o sșts de stinjină nș voră nști de kștă 22 PARALE nentrs fie kar: stinjină.

Doritorii sș se adreseze la arendamisă momie Dimitrie Teoxaride în kasa sa ne Podisă de Pșmintă No. 78 s'aș la tovarășisă sșș d. N. Steris kiară la nșmita momie.

No. 591 8 2z.

de inkiriat. De la sf. Dimitrie mi kiară de akșmă kasele mele din sșsrbia Vergz ks 8 odzi o kșxne mi o kșmarz mi doz nıvniğı ks nșș in karte, mi grădinz, mi karteza dresa la sșntă semnată ęe İksșemte İnrınsele.

No. 589 2 2z.

S'a perdut O brome ks sșn nștrătă de femee jșnă inkșnjrată ks nıtre fșri valoare, s'a nerdit la 18 İslisă korentă în preajma kasei Romanetă. Persoana ęe o va fi gșsit' o este ręgată a o adșve la administrăgiea așestă İzară mi va nıimi valoarea ei drentă rekomenșz.

No. 573 1 2z.

De vinzare sau de inkiriati. O grădinz avindă 25 st. faga, 20 İngz în slija Pona Kosma. Pıonrietarș d. Anagnosti, slija biserika Amzi No. 5.

No. 587 4 2z.

Pensionat de fete.

Voindă a da PȘRINÇILOR o noză pıobă de zelsă ks kare se okșnz de edskagăna koniloră loră ęoamna Zoye a mai adeogată la personalisă nensionatsisă sșș o gęvernansă emittă dınt' znsă din ęele dıntisă nensionate din Parisă mi kare kșnoamte limba ęșgleză mi mșzika.

No. 595 6 3z.

De vinzare. Kasa mea dn max. Biserika Doamni este de vinzare. K. Konesks Fiul. strada Vimi la D. İoan Mans.

No. 478 28 2z.

De vinzare și inkiriere, kasele mele din strada Bosselă No. 5. koloarea galbenă, sntă de vinzare de vezi, mi de inkiriere de la Sf. Dimitrie viitoră, în totală s'aș în deosebi fie kare etajis. Doritorii se voră İngelege ks sșșisă meș d. Kșnită Dobrovolsky de nıns İmsterniğıt.

No. 599 2 1s.

SIIRE VINZARE. DD. frağı Gıvvara aș la momia ȘGALIA, distriktisă İalomiga, lingz Șzıveni, o mare kștime de grăș nentrs sșmıngz ks nșgă moderată.

No. 564 13 2z.

Notifiçatiune.

Sșb-semnată İmtingindămsz ks s'aș vızstă Zanise de datorie ks kșzșmia sokrăsi meș d-lăi Anastasie Dedslesks, kare akșmă se afz dșst nente graniğız, m'amă grăbită a' İnkșomtinga mi amă nıimită resusă nıin kare sntă astorisat a deklarati din partea d-lăi, ks NİCI ODATZ NŠ A DATZ ASEMENEA KEZȘIME.

Mz grăbeskă dară a pșblika a-ęeastă deklaragăne ka sș fie, ęșstă, ks ori snde se va arșta vre znsă ană Zanisă ks asemene kezșime AÇEASTZ NŠ POATE FI DE KİTŠ PLASTO. GRAFISİT. İmi daka ęineva se va fi afindă de bșnz kredingz nșgesoră de vre znsă asemene Zanisă, este ręgată, ka İmsz la 15 alle viitorăi Sentemvrie sș se İntșgięeze la zisă d-lă Anastasie Dedslesks, saș nıns la İntșęere d'ımneală din strșnștate, la sșb-semnată, ka sș se regșleză ęele de kșviingz.

No. 588 4 2z.

Spre stiința publică

a tsșroră, kari doreșkă ka fi loră sș İmbrșșeze karia komergială; mkoala nırvată de Komergisă din Brșila anșșz ks İnrınsa se nredă toate limbele mıtinge neșesarie la fie kare bșnă komersantă. Sșnt nıimigi șkolari İnterni ks nlasă anșșz de galbeni 70 Alte detaliză dșnre așeastă se dă akolo de D. K. G. Stavridis direktoră așestă mkoale.

No. 596 1 3z.

de vinzare. Pıdsrea Dragoi-ęea dșnt momia Gorzș din Mexeding, nente doz mi nogoane, İemăș gıngiz, din kare mai mșltă de jșmștate nșdare de kerestea vırta de la o sșts nıns la o sșts trei zeuă de ani, İarș ęea-l-İltă parte de la doz zeuă mi İnci nıns la nătrzevi ani. Doritorii se voră adresa la pıonrietarșă momii, Grigorie Rakoviz, Băksremti, slija Boteană No. 17

No. 516 sș.

Epitropiea Biserici sș Spiridonu Nou

Se nșbliz sșre generală kșnșntingz ks, momia Gșra-İalomigi din distriktul İalomiga, pıonrietatea așestă amezșmintă nentrs nenlata areni la terminile fiksate prin kontrakt d'aktalsă arendam, sș rearendeză în kanta sa ne termen de 4 ani nșvęșgi de la 23 Aprilie 1864 dșnt kondigăile ęe se notă vedea în ori ęe zi la kanzleria ei din Pasajisă Romină.

No. 572 1 3z.

de vinzare. Momia Linovzș Zlıtoranka ks İntindere de 450 nogoane lingz momia İİtefınemti, distriktul İlfovz distanză de o oră de Kanită este de vinzare. Doritorii se voră adresa la d-na Tarsiga Godesks (in Çimigă) în kasele d-lă Teodoră Asan) în toate zilele de la 10 nıns la 12 ore zioa.

No. 602 4 2z.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like 'Griș Çiakir kalit.', 'Kșrnăș', 'Ağzșt', 'Sekara', 'Porămbă', 'Orză', 'Ovză', 'Fasole sșta oka', 'Linte', 'Iazere', 'Raniga'.

Medatia de bronzi a societășei științeloră industriale de la Paris. Pəri albı nu vor mai fi. Melanogenă. Tinktșr ęșzelentz.

BIBLIOGRAFIE. Au ęsit de sup tipar Vıuța lui Vlad Tepeșı Vodă cel Bătrın, de Dimitrie Bolintianu și ęe afia de vindare la Librăria Christ Ioaninu. Prețul 1 1/2 șfanti.

De arendat. Momia MOGOSANI din distriktisă Dimboviga. kare sș mi vinde. Ion Voenesks. No. 575 9 2z.

de vindare. O pereke kai șrgi, mi o İapă roabiș de kșșrie, ęgi İineri mi bine dresa, sș se adeseze la slija Xerștrș No. 45. No. 543 0 6z.

Menageria Mare! Kare se afz ne piaga E-niskoniel, nș se va pıesenta mai mșltă, de kışt NŠMAI nșnz DŠMINIKZ Aęșsă 11. Ne toate zisa doză nștrementări (xșnıi) mi pıodșkăne mare în kșșka fiariloră sșlbatez, kare va fi dșnt pınzisă la 4 mi la 7 ore.

de vinzare. Două case ks lokăș loră mouteneskă din max. Sf. İoanș, koloarea verde, slija Stirbei Vodz lingz grădina nșblisă, sșnt de vinzare doritorii d'a le kșmnzra ori n'amindoz s'aș ne șna din ele, se vor İngelege ks pıonrietarșă loră nentrs nșgă, kare pıonrietarș lokșemte în kasa din kerte.

de inkiriat. Mamina mea de treerată „RAMSON“ se inkiriaz de la 15 Aęșsă. Doritorii se voră adresa la sșb-skrışisă la Monastirea Văksremti sșre a se İngelege dșnre nșgă, se observz ks așeastă mamina șkoate grışisă kșrată, mi fșr a vızșma vrșnsă bobă. Georgie Kalibșlos. No. 585 2 2z.